

Sygn. akt II Ka 454/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu – Wydział II Karny w składzie :

Przewodniczący : SSO Bogdan Kijak (spr.)

Sędziowie: SO Arkadiusz Penar

SO Anna Pater

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Olszowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Leszka Karpa

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013r.

sprawy A. D. i Z. S.

oskarżonych o przestępstwo z art.158§1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Zakopanem

z dnia 27 maja 2013r. sygn. akt II K 92/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne i zwalniając oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze,

II. zasądza od oskarżonych A. D.i Z. S. na rzecz P. R. kwoty po 258,30 zł (dwieście pięćdziesiąt osiem złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 454/13

UZASADNIENIE

A. D. oskarżony był o to, że:

- w dniu 19 lipca 2012 roku w Z., powiatu (...), województwa (...), wspólnie z innymi osobami dokonał pobicia P. R. poprzez uderzenie go w twarz i głowę pięściami, kopnięcia po całym ciele w wyniku czego odniósł obrażenia w postaci wybicia jednego zęba, krwiaka pod okiem, stłuczenia prawej ręki, lewej nogi oraz pleców, czym naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia,

tj. o przestępstwo z art. 158§1 kk.

Z. S. oskarżony był o to, że:

- w dniu 19 lipca 2012 roku w Z., rejonu (...) wspólnie z innymi osobami dokonał pobicia P. R. poprzez uderzenie go w twarz i głowę pięściami, kopnięcia po całym ciele w wyniku czego odniósł obrażenia w postaci wybicia jednego zęba,

krwiaka pod okiem, stłuczenia prawej ręki, lewej nogi oraz pleców, czym naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia,

tj. o przestępstwo z art. 158§1 kk.

Wyrokiem z dnia 27.05.2013 r., sygn. II K 92/13 Sąd Rejonowy w Zakopanem uznał oskarżonych za winnych popełnienia zarzucanych im czynów i wymierzył im kary:

- A. D. – 8 miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie której warunkowo zawiesił na trzyletni okres próby, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego oraz karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych po 10 złotych;

- Z. S. – 3 miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie której warunkowo zawiesił na dwuletni okres próby oraz karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych po 10 złotych.

Sąd Rejonowy uwzględniając częściowo powództwo cywilne zasądził solidarnie od oskarżonych na rzecz P. R. 18.140 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 5.04.2013 r., pozostawiając w pozostałym zakresie powództwo cywilne bez rozpoznania.

Sąd Rejonowy od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, zwalniając ich od ponoszenia kosztów związanych z powództwem cywilnym.

Powyższy wyrok zaskarżył jednobrzmiącymi apelacjami obrońca oskarżonych.

Zarzucając:

I. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za jego podstawę, a mający wpływ na treść wyroku przez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony A. D. i Z. S. dokonali zarzucanych im czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 158 kk;

II. obrazę przepisów postępowania tj. art. 4 i art. 5 kpk co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia przez nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy, a szczególnie tych, które przemawiały na korzyść oskarżonych; rozstrzygnięcie nieusuwalnych wątpliwości na niekorzyść oskarżonych;

III. obrazę przepisów postępowania tj. art. 424§1 pkt 1 kpk co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegającą na tym, że sąd rejonowy nie dokonał kompleksowej oceny wyjaśnień oskarżonych składanych w toku całego postępowania karnego, a oparł się wyłącznie na zeznaniach pokrzywdzonego, które ocenił bezkrytycznie jako jednolite, spójne niesprzeczne i przekonywujące

IV. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 kpc poprzez przekraczające granice swobodnej oceny dowodów pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych;

V. naruszenie przepisu art. 231 kpc poprzez przyjęcie faktu za ustalony, podczas gdy fakt ten nie znajduje dostatecznego potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy

wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonych;

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zakopanem.

W pisemnych uzasadnieniach apelacji obrońca podniósł, iż zaskarżony wyrok oparty jest na błędnych ustaleniach faktycznych i błędnej ocenie dowodów. Zarzucił, iż Sąd Rejonowy bezkrytycznie dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonego, mimo tego, że wystąpiły w nich sprzeczności. Wskazał, iż z notatki urzędowej nie wynika, by

pokrzywdzony krwawił. Podniósł, iż Sąd Rejonowy nie uwzględnił w sposób należyty wszystkich okoliczności, szczególnie tych, które przemawiały na korzyść oskarżonych oraz nie dokonał wnikliwej oceny ich wyjaśnień. Nie wykazał też związku przyczynowego między zdarzeniem a utratą zęba przez pokrzywdzonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacje są oczywiście bezzasadne. Sąd Rejonowy po poprawnie i wnikliwie przeprowadzonym postępowaniu, w pisemnym uzasadnieniu wyroku ustosunkował się do całości materiału dowodowego zebranego w sprawie, a następnie w sposób rzeczowy i przekonujący podał, na jakich dowodach oparł ustalenia faktyczne i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Rejonowy nie narusza zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a w związku z tym mieści się w granicach prawa do swobodnej ich oceny, określonego w art. 7 kpk. Apelacje oceny tej skutecznie nie podważają, dlatego też uznać je należy wyłącznie za polemikę z prawidłowo poczynionymi ustaleniami faktycznymi Sądu Rejonowego.

Jak zaznaczono na wstępie w sprawie wniesiono dwie, jednakże jednobrzmiące apelacje, dlatego też dla uniknięcia zbędnych powtórzeń zostaną omówione łącznie.

Chybiony jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd Rejonowy miał dostateczne podstawy dowodowe, by w sposób niepodważalny przyjąć, że oskarżeni dopuścili się przypisanych im czynów. Dowody takie to przede wszystkim słusznie uznane za wiarygodne zeznania pokrzywdzonego, co do skutków zdarzenia mające potwierdzenie w opinii lekarskiej i historii choroby. Całkowicie dowolne jest przy tym sugerowanie, by pokrzywdzony mógł doznać obrażeń w innych okolicznościach – na taką hipotezę nie ma żadnego dowodu, a zważywszy na to, że pokrzywdzony niezwłocznie powiadomił o zdarzeniu policję, skorzystał z pomocy lekarskiej, nie może budzić wątpliwości, że stwierdzonych u niego obrażeń ciała doznał w wyniku pobicia przez oskarżonych. Słusznie też obrażenia te zostały wymienione w przypisanych oskarżonym czynach, bowiem opis czynu winien należycie oddawać całą zawartość kryminalna czynu, w tym także jego skutki. Podkreślić należy, iż Sąd Rejonowy wykazał istnienie związku przyczynowego między pobiciem a skutkiem w postaci między innymi utraty zęba, podając iż uraz ten spowodowali swoim zachowaniem oskarżeni. Uraz ten jest na tyle typowy dla pobić, że zbędne było szersze wykazywanie związku przyczynowego między zachowaniem oskarżonych a tym urazem.

Stwierdzić też trzeba, że nie ma też wątpliwości co do tego, że sprawcami pobicia byli oskarżeni. A. D. został zatrzymany jako sprawca pobicia bezpośrednio po jego zaistnieniu, a obydwaj oskarżeni słuchani w postępowaniu przygotowawczym przyznali się do winy.

Oczywiście bezzasadne są wywody zmierzające do wykazania, że pierwotne wyjaśnienia oskarżonych były niewiarygodne. Policjanci nie mieli żadnych powodów, by uzyskać przyznanie się do winy, tym bardziej by w tym celu mieli się uciekać do działań sprzecznych z prawem. Zauważyć też trzeba, że oskarżeni nie tylko przyznali się do winy, ale nadto wyrazili zgodę na poddanie się karze. Z pewnością uczynili to działając z należyтым rozmysłem, nie zaś wbrew temu czego się dopuścili. W tym stanie rzeczy słusznie Sąd Rejonowy za całkowicie nieprzekonujące uznał podjęte przez oskarżonych na rozprawie głównej próby wy tłumaczenia sprzeczności w wyjaśnieniach. Uznanie tych zmienionych wyjaśnień za wiarygodne, stanowiłoby rażące naruszenie zasad oceny dowodów, bowiem tłumaczenia oskarżonych były sprzeczne z kryteriami o jakich mowa w art. 7 kpk.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut obrazy art. 4 kpk. Naruszenie tego przepisu nie może stanowić podstawy zarzutu obrazy prawa procesowego, gdyż jest to przepis, który zawiera jedynie ogólną dyrektywę postępowania, określając, w jaki sposób powinny procedować organy prowadzące postępowanie karne, a przedmiotem uchybień mogą być jedynie konkretne normy procesowe nakazujące lub zakazujące dokonywania określonych czynności w określonej sytuacji procesowej (tak Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 29.11.2010 r. sygn. II AKa 209/10, KZS 2011/3/48). obrońca nie wykazał poprzez jakie postąpienie Sąd Rejonowy sprzeciwił się zasadzie obiektywizmu, stąd też nie może być mowy o naruszeniu tego przepisu. To zaś, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego nie jest dla oskarżonych

satisfakcjonujące nie oznacza, by doszło do naruszenia art. 4 kpk, gdyż rozstrzygnięcie to jest prostą konsekwencją prawidłowej oceny dowodów, poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej.

Nie doszło w sprawie do obrazy art. 5§2 kpk. Zgodnie z tym przepisem na korzyść oskarżonego należy rozstrzygać nie wszystkie wątpliwości, ale tylko te, których usunąć się nie da. Nie można przy tym utożsamiać nie dających się usunąć wątpliwości z wystąpieniem sprzeczności między dowodami. W niniejszej sprawie wystąpiły jedynie sprzeczności między dowodami: m.in. zeznaniami pokrzywdzonego, a wyjaśnieniami oskarżonych z rozprawy głównej. Sprzeczności te zostały wyjaśnione poprzez prawidłową i należyte umotywowaną ocenę materiału dowodowego. Natomiast nie wystąpiły w sprawie nie dające się usunąć wątpliwości, stąd też nie doszło do obrazy art. 5§2 kpk. Dodać jeszcze należy, iż przepis art. 5§2 kpk nie nakazuje uznawać za zasługujące na wiarę wyjaśnienia oskarżonych, ale nakazuje rozstrzygać na ich korzyść wątpliwości, których usunąć się nie da.

Oczywiście chybiony, a wręcz niezrozumiały jest zarzut obrazy art. 424§1 kpk. Nie jest jasne co obrońca rozumie pod pojęciem „kompleksowej oceny”. Sąd Rejonowy poddał ocenie wszystkie wyjaśnienia oskarżonych i za wiarygodne uznał te, które złożyli w postępowaniu przygotowawczym. Ocena taka skoro objęła całość wyjaśnień jest z pewnością oceną kompleksową, a przy tym – jak wskazano wyżej, jest to ocena trafna i przekonująco uzasadniona.

Sąd Rejonowy słusznie też za podstawę poczynionych ustaleń przyjął zeznania pokrzywdzonego. Zeznania te istotnie były jednolite i konsekwentne. Sprzeczności, na które powołał się obrońca miały charakter trzeciorzędny i nie mogą podważać jego wiarygodności. Ich wystąpienie – wbrew oczekiwaniom autora apelacji – przemawia za wiarygodnością pokrzywdzonego. Gdyby bowiem żadne sprzeczności w jego zeznaniach nie wystąpiły, mogłoby to wskazywać na to, że są to zeznania nierzetelne, a przygotowane na potrzeby procesu.

Wiarygodności pokrzywdzonego nie podważa to, że treść jego zeznań nie odpowiada w pełni treści notatki służbowej. Pomijając podstawą kwestię, a mianowicie to, że notatka urzędowa nie jest dowodem, to podkreślić należy, iż choćby z uwagi na tę jej cechę, nie muszą w niej być zawarte wszystkie obserwacje i spostrzeżenia jej autora.

Już tylko na marginesie godzi się zauważyć, że obrońca popadł w rażącą sprzeczność logiczną bowiem wystąpienie drobnej sprzeczności uznał za okoliczność dającą podstawę do podważenia wiarygodności pokrzywdzonego, postulując jednocześnie by za wiarygodne uznać wyjaśnienia oskarżonych, które to wyjaśnienia z postępowania przygotowawczego i rozprawy głównej wzajemnie się wykluczały.

Oczywiście chybione są zarzuty obrazy przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Postawienie tych zarzutów świadczy o niezrozumieniu istoty procesu karnego. Sąd karny w zakresie oceny dowodów i ustaleń faktycznych proceduje na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego, także w przypadku rozpoznawania pozwu adhezyjnego. Dlatego też nie może dojść do naruszenia przepisów procedury cywilnej – art. 233 kpc i art. 231 kpc, których nie stosuje się w procesie karnym.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy uwzględniając w części powództwo cywilne oparł się na rachunkach, rzetelności których nie podważano ani w Sądzie Rejonowym, ani też w apelacji. W związku z tym także orzeczenie odnoszące się do powództwa adhezyjnego jest zasadne.

Podejmując próbę podważenia trafności zaskarżonego wyroku obrońca powołał się na drugorzędne okoliczności dotyczące zeznań pokrzywdzonego, bagatelizując fakt przyznania się oskarżonych w postępowaniu przygotowawczym do popełnienia zarzucanych im czynów. Z tego powodu apelacje uznano za bezzasadne w stopniu oczywistym.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniesionych apelacji i uznając je za oczywiście bezzasadne na podstawie art. 437§1 kpk zaskarżony wyro uttrzymał w mocy oraz na zasadzie art. 624§1 kpk zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, uznając za dostatecznie dolegliwe obciążenia finansowe wynikające dla oskarżonych z wyroku Sądu Rejonowego.